

Datum: 23 april 2024
Referentie: PRZ 004 24
Onderwerp: Advies over Sociale Visie Zevenaar - BESLISDOCUMENT

Gemeente Zevenaar
T.a.v. het College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

Geacht College,

In de vergadering van 22 april 2024 heeft de Participatieraad Zevenaar de Sociale Visie Zevenaar besproken. Ons is uw verzoek overgebracht hierover vervolgens snel (23 april 2023) te adviseren, zodat ons advies kan worden betrokken bij uw besluitvorming. Over de Sociale Visie Zevenaar adviseren wij U het volgende.

1. Goede basis & focus

Overwegende: als PRZ zien wij met de Sociale Visie een mooi vormgegeven nota in begrijpelijke taal. Weliswaar redelijk voor de hand liggende inhoud, maar waarmee wel een solide basis is gelegd voor een veerkrachtig sociaal domein. Inhoudelijk dus een prima nota, die door het interne proces binnen de gemeente meer eigen is gemaakt. De holistische aanpak bevordert een integrale benadering. De visie is van belang voor goede samenwerking tussen bewoners, beroepskrachten en gemeente. De geformuleerde thema's en 6 bouwstenen vragen echter wel om keuzes: Welke problemen moeten bij voorrang worden aangepakt en opgelost, en op welke onderwerpen kan de gemeente met haar taken, bevoegdheden, middelen én maatschappelijke partners het verschil maken?

Wij adviseren u: benoem per bouwsteen expliciet 2 prioritaire onderwerpen. Wij adviseren op basis van de hiervoor genoemde criteria de volgende onderwerpen:

1. Bestaanszekerheid: huisvesting en inkomen
2. Sociale Basis: activiteiten & voorzieningen en ontmoeten & elkaar ondersteunen
3. Leefbaarheid: de stad & wijken en de dorpskernen
4. Gezondere leefstijl: verkleinen gezondheidsverschillen & verbindingen in buurten
5. Kansrijk en veilig opgroeien: kansrijke start & opvoedondersteuning kwetsbare gezinnen
6. Veerkrachtig ouder worden: tegengaan eenzaamheid & ondersteuning mantelzorgers

2. Uitgangspunten Participatieraad

Overwegende: Als PRZ hanteren wij 4 uitgangspunten als toetssteen voor de totstandkoming van beleid en komende uitvoeringsprogramma's: (1) iedereen kan meedoen, (2) inwoners zijn gevraagd om te participeren in beleid en uitvoering, (3) zijn plannen en beleid uitvoerbaar? En (4) is alles in begrijpelijke taal? De visie voldoet op de meeste van deze 4 punten.

Wij adviseren u: om ook bij de verdere ontwikkeling van de uitvoeringsprogramma's, beleid en verordeningen zoveel mogelijk rekening te houden met de 4 uitgangspunten die wij als Participatieraad hanteren.

Overwegende: De raad constateert dat jeugdigen amper tot niet actief hebben geparticipeerd in de totstandkoming van deze nota. Dat doet aan hen en aan de vraagstukken waarmee zij worden geconfronteerd geen recht. Ook onderkent de raad dat jeugdigen zich door klassieke vormen van participatie niet aangesproken zullen voelen.

Wij adviseren u: zet bij het maken van uitvoeringsplannen sterk in op participatie van jeugdigen, bijvoorbeeld door de inzet van social media, via het onderwijs en ook door de inzet van jeugd- en jongerenwerk, en de sport- en vrije tijdsverenigingen

3. Samenwerking

Overwegende: De totstandkoming van de visie was een mooi proces. Dit proces van participatie en samenwerking in totstandkoming getuigt van een inclusieve aanpak. Dit zorgt voor meer draagvlak van de nota en geeft een basis voor een effectievere implementatie. De huidige situatie van de in- en externe samenwerking zien wij echter nergens in de nota geproblematiseerd. In de grotere bijeenkomst met beroepskrachten bleken velen elkaar niet te kennen.

Wij adviseren u: de ambities op samenwerking in termen van goed & beter te benoemen en in de nota expliciet te beschrijven hoe u de samenwerking intern en met externe partners voor de komende jaren wilt vormgeven. Dit vraagt om:

1. transparante effectieve samenwerkingsverbanden en coördinatie;
2. een proces van inspraak ook in de totstandkoming van de uitvoeringsplannen;
3. een jaarlijks moment van (thematische-) reflectie met bewoners, beroepskrachten en gemeente over het sociaal domein;
4. nog meer uitgaan van de kracht van de gemeenschap;
5. nog sterker inzetten op dorpskern- en buurtgericht werken

4. Uitvoering

Overwegende: de visie geeft richting aan de uitvoeringsprogramma's, de verdere doorontwikkeling van beleid en feitelijke uitvoering. Voor deze implementatie willen wij u nu alvast enkele overwegingen ter advisering meegeven.

Wij adviseren u:

1. Een duidelijke planning van de uitvoeringsprogramma's te maken – en geef daarin aan welke prioriteit hebben.
2. De behoeften, perspectieven en eigen mogelijkheden van kwetsbare groepen in de samenleving bij de implementatie van de uitvoeringsplannen als uitgangspunt te nemen.
3. Per bouwsteen c.q. uitvoeringsprogramma steeds opnieuw goed kijken om welke problemen het gaat. De huidige status/situatie benoemen, de doelen concreet maken, meetbare resultaten formuleren en monitoring & evaluatie van de uitvoeringsprogramma's expliciet regelen.
4. Om de feitelijke aanpak van onderdelen van de nota dus actief te delen met inwoners & professionals. Bij de totstandkoming en uitwerking van de uitvoeringsplannen de gezamenlijkheid in een lerende manier van samenwerking tot uitdrukking te laten komen. Door b.v. gezamenlijke duiding van data.
5. De volgende specifieke aandachtspunten in de verdere uitvoering mee te nemen:
 - a. Welke inwoners worden per bouwsteen betrokken?
 - b. Houd er rekening mee dat jonge ouders beperkt tijd voor samenwerking hebben.
 - c. Hoe betrek je de jeugd beter erbij?
 - d. Weerstand bij beoogde veranderingen tijdig erkennen en adresseren.
6. Gebruik te maken van dorps- en wijkplannen in de verbinding met andere visies.
7. Over de contractering van uitvoeringsorganisaties ons als Participatieraad ook om advies te vragen.

5. Financiën

Overwegende: De financiële uitdagingen bij te verwachten budgetbeperkingen zullen alsmaar toenemen. Juist dan is het belangrijk om de duurzaamheid & financiële borging van initiatieven van waarde op de lange termijn te toetsen & borgen. Gezien deze ontwikkelingen in het sociale domein is er hulp en inzet van andere overheden (Rijk, Provincie en regionale partners) nodig bij de zo noodzakelijke investeringen.

Wij adviseren u: de uitvoeringsplannen expliciet te toetsen op wat praktisch haalbaar is met de beschikbare middelen.

6. Aandachtspunten

Overwegende: de demografische ontwikkelingen in de gemeente Zevenaar door ontgroening en (dubbele) vergrijzing, de (tijdelijke) integratie van arbeidsmigranten, asielzoekers en statushouders; de verschillen in deze ontwikkelingen in kernen, dorpen en stedelijk gebied;

Wij adviseren u: de positie van Zevenaar in deze ontwikkelingen nader te duiden; b.v. door een duiding van de positie van de gemeente in de Atlas van afgehaakt Nederland en de betekenis daarvan voor deze nota te geven. Daarbij aandacht te hebben voor een 3-tal punten:

- het gebrek aan openbaar vervoer tussen stad en dorpen
- het thema eenzaamheid (44,2 / 46,1 % is eenzaam) nader te onderzoeken & gezamenlijk te duiden
- het gebruik van drugs en andere verdovende middelen (onder jongeren) nader te onderzoeken

De Participatieraad verzoekt het College om dit gevraagde advies te overwegen en ziet uw reactie graag tegemoet!

Met vriendelijke groet,
Namens de Participatieraad,

Gert van der Kolk
Voorzitter

Mariska Pelgrim
Secretaris